

וְעִשִׂיתָ כַּגְדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אַחִיד לְכַבֹּד וּלְתִפְאֶרֶת (כ"ח, ב')

אהרן הקודש ממשיך השפעה לכבוד מלבושם של בני בגמ' פ"ב דזבחים (י"ח ע"ב) מצינו פירוט לגבי היופי של בגדי כהונה, שלא מכבסים אותם בחומר ניקוי כשאר בגדים, כמו"כ פסולים במרושלין ובמקורעין, ובמדרש שוח"ט (תהילים פרק כ"ג) אמרו בלבוש של ישראל במדבר, שלא היו צריכים תכבוט, משום דהענן היה שף בהם ומגהצן, ובגמ' פ"ק דתענית אמרו דענני כבוד שהיו בזכות אהרן הכהן, ונמצא שע"י כוחו זה גורם בעקיפין, ליופי וכבוד של בגדי ישראל, שיהיו נקיים ומגוהצין, וי"ל שכל זה מכח בגדי קדש ידידה, שהם לכבוד ולתפארת, וקשורים בהשראת השכינה, של "דבר אל אהרן אחיך, כי בענן אראה אל הכפרת".

**מַעֲשֵׂה חֹדֶשׁ אֶבֶן פְּתוּחֵי
חֹתָם תִּפְתַּח אֶת שְׁתֵּי
הָאֲבָנִים עַל שְׁמַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִסִּבַּת מְשֻׁבָּצוֹת
זֶהְבַּ תַּעֲשֶׂה אֹתָם. (כח, יא)**

אמאי לא מהניא חקיקה בדיו הנה בברייתא (סוטה מ"ח, ב') איתא "אבנים הללו (של חושן ואפוד) אין כותבין אותן בדיו, משום שנאמר: "פתוחי חותם", (ומשמע דבעינן חקיקה), ואין מסרטין עליהם באיזמל, משום שנאמר: "במלואותם", אלא כותב עליהם בדיו, ומראה להן שמיר מבחוץ והן נבקעות מאליהן.

ונראה דקפידת התורה היא שלא תהא הכתיבה בדיו, אלא על ידי חקיקה דייקא, היא משום שזו מעלת ה'חקיקה', אשר היא נעשית לחלק מן האבן ממש, משא"כ כתיבה של דיו שאין הכתיבה חלק

מגוף האבן ממש, אלא זהו רק כרישום דבר חיצוני על האבן, וזהו אשר נתחדש באבני חושן ואפוד, שצריך שהכתב שעליהם יהיה חלק ממש מהאבן עצמו, מפני שהוא חלק מהחפצא ממש. והנה הט"ז (יו"ד רעא, ח) כתב להוכיח, שגם כתב הספרים הנדפסים בדפוס, (כהספרים שמצויים כהיום), הוא קדוש, והביא ראייה גם מאבני החושן והאפוד, שאם נאמר שמעשה הדפוס חשיב חקיקה, אם כן קשה מנא להו לחז"ל שהיתה הכתיבה על ידי שמיר שהוא דבר שאינו מצוי, והלא שמא היה על ידי הדפוס, ובדיו, כמו דפוס שלנו, ונמצא שפיר מתקיים "פיתוחי חותם", אלא בהכרח מזה, שמעשה הדפוס מיקרי כתיבה ממש ולא חקיקה, עכ"ד הט"ז.

אכן לפי מה שנתבאר בגדר דין "פתוחי חותם", שיסודו הוא שיהיה הכתב חלק מן החפצא ממש, והיינו מן האבן, א"כ אין ראייה מאבני החושן והאפוד לנידון הט"ז, דאכתי יש לומר שבאמת דפוס גדרו חקיקה ולא כתיבה, אך לאבני החושן והאפוד לא הועילה חקיקה זו לדין "פתוחי חותם", כיון שאכתי אין לה מעלת היותה חלק מהחפצא של האבן עצמה, כי הדפוס אינו עדיף מהכתיבה לגבי התחברותו לאבן, ורק חקיקה בגוף האבן היא זו אשר תחשיבנו כחלק מהחפצא של האבן.

**וְהָיָה עַל אַהֲרֹן לְשֵׂרֵת וְנִשְׁמַע
קוֹלוֹ בְּבֵאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לְפָנָי
יְהוָה וּבְצִאתוֹ וְלֹא יָמוּת
(כ"ח, ל"ה)**

אמאי דווקא מעיל בא לכפר על עוון לשה"ד

דרשו חז"ל (זבחים פ"ח ע"ב) דמעיל מכפר על לשון הרע. מנין, א"ר חנינא: "יבא דבר שבקול ויכפר על קול הרע". ויש לבאר מדוע דווקא מעיל מכפר על לשה"ד, הנה רש"י בפסחים (ק"ב ע"א ד"ה "אל תכנס

שפה לנאמנים

פניני משא ומתן עם רבינו

הנודר באכילה קודם אמירת תהילים ושכח אי בעי לברך שוב המוציא

כידוע דעתו של רבינו נוחה מעריכת תעניות בימי השובבי"ם, ומעשה באדם אחד יר"ש ובר אוריין ואבהן, אשר חלוש ואינו יכול להתענות, אמנם לכה"פ נדר ע"ע, שאינו טועם כלום קודם שהוא אומר כמה פרקי תהילים, ולמגינת לבו שכח מנדרו, והתחיל לאכול וזכר שלא אמר עדין היום פרקי תהילים, ולאחר הפסיק את הסעודה, ואמר את הפרקים, ושאלתו בפיו, קמיה לשכת הגזית, אי מחוייב עתה לחזור ולברך ברכת המוציא, דהלא היה מחויב באמירת אותם פרקי תהילים והוי הפסק ממש.

ואמר רבינו, דבאמת סוגיא זו נשנית ונידונה בשו"ע (סימן קע"ח) לענין תפילה באמצע הסעודה, דפוסק מרן למעשה כדברי התו' דאינו נקרא הפסק, ואינו צריך לחזור ולברך ברכת המוציא, וללא כשיטת הר"ף מאחר ולא שייך במציאות לאכול ולהתפלל בבת אחת, הוי תפילתו הפסק וצריך לחזור ולברך המוציא.

המשך בעמוד הבא

ייחודיותם של מגבעות הללו, אשר דווקא בהם נאמר כאן במקרא זה "לכבוד ולתפארת" ולא בשאר הבגדים. אלא נראה לבאר, דהנה בגמרא (זבחים פ"ח, ב') אמרו "למה נסמכה פרשת קרבנות לפרשת בגדי כהונה, לומר לך, מה קרבנות מכפרין, אף בגדי כהונה מכפרין". ומנו שם בגמ' על מה מכפר כל בגד ובגד מבגדי כהונה, ומצנפת מכפרת על גסות הרוח, אולם המגבעת לא הוזכרה שם על מה היא מכפרת, והיה מקום לומר שהטעם שלא הוזכרה כפרת המגבעת, מפני שהמגבעת והמצנפת הוו כבגד אחד, וכיון שהוזכרה כפרת המצנפת, שוב אי"צ להזכיר את כפרת המגבעת, אמנם באמת לא שייך לומר כן, שהרי המגבעת של 'כהן הדיוט', חלוקה היא בצורתה מן המצנפת של 'כהן גדול', (לדעת הרמב"ם והראב"ד כל חד כדאית ליה), ומעתה כיון שלא נזכר בה כפרה, משמע שבמגבעת אין כפרה, אף על פי שבכתונת, מכנסיים, ואבנט, ישנה כפרה, אף שאינם מיוחדים לכהן גדול. ואשר לפי זה נראה, שמדוייק היטב מה שבשאר בגדי כהונה לא אמר "לכבוד ולתפארת", מפני שבהם ישנה כפרה, ואם כן אין צריך לבא בהם "לכבוד ולתפארת", ורק במגבעת שלא מצינו בה כפרה, ממילא נאמר בה כאן "לכבוד ולתפארת".

רבינו מבטל עצמו להבאים בשערי

כידוע רבינו מתבטל לכל אחד הבא בשערי, עד שלהלה נדמה שעושה הוא בכלל טובה לרבינו שהגיע אצלו, ובשבוע זה שהינו בלשכת הגזית והגיע בנש"ק אחד [נוטריקו"ן בן של קדושים, אבל לא בטוח שנתקיים בו גם התנאי שלא ידע בצורתא דזוזא] בן לאדמו"ר חסידי ידוע עם קבוצה של כמה מחבריו, וביקש מרבינו מתנה אחד מספריו, מאחר ורצה להגות בהם ולעיין בהם, ולאחר שקיים רבינו בקשתו והביא לו ספר הוסיף לבקש מרבינו שיכתוב לו כמה מילים להקדשה, וגם זה רבינו בשלוות נפשו הסכים לאלתר וכתב לו כמה מילים, ולאחר הגיעו חבריו בזה אחר זה וכמובן שכבר כל אחד ביקש ספר וגם שרבינו יכתוב כמה מילים, ורבינו באורך רוחו ישב לכתוב לכל אחד ואחד, והגדיל לעשות אחד מן הבחורים, שביקש מרבינו שיתן גם לאביו שהוא ת"ח ומגיע לשנת החמישים בשבוע זה וישמח מאוד במתנה מרבינו, וגם לזאת הסכים רבינו אמנם דרש הלה שרבינו יכתוב לו איזה הבטחה על הספר לזאת אמר רבינו שאינו יכול להבטיח ואינו כותב גוזמאות, וכל זה בנחת רוח מופלאה, ומאידיך לאחר שיצאו הבאנו קמיה רבינו איזה מעשה שצריך יישוב הדעת גדולה להחליט בענייני אבהע"ז החמורים, אמר רבינו בענוותנותו הגדולה אולי תדברו גם עם הגאון רבי יקותיאל, מאחר ויש לו סבלנות, ולי אין סבלנות, בינה זאת.

לע"נ היקר והנעלה כמר יהודה בן כמונה אליה ע"ה

נדבת בתו שתחי' הרודצ'ו"ח מרת רייטל שתחי'

נדבת ידידנו הנעלה מקורבו של רבינו, ואשר עומד לימינו בכל עת, עו"ד הר"ר גלעד משאט שיחי'

לע"נ אביו היקר והנעלה כמו"ר יעקב ב"ר יהודה משאט זצ"ל

נלב"ע כמוצש"ק אור לכ"ג תשרי תשפ"א

דעת
הכמה ומוסד

שפה לנאמנים - המשך

כמו"כ בסימן קע"א, לענין פורס מפה ומקדש, היכא דהתחיל הסעודה קודם שבת, ונתקדש היום שצריך הוא לקדש, ובתחילה מביא המחבר דבעי לחזור ולברך המוציא, ולאחמ"כ מביא י"א גם בזה לא לברך שנית ברכת המוציא (אבל העיקר נקייט כדעת המחייבין לחזור ולברך).

ובביאור החילוק בין קידוש לתפילה, כבר מבואר שם במג"א, ע"פ דברי הרא"ש, דבקידוש יש איסור טעימה קודם שיקדש, ולכן האיסור האכילה מהוה הפסק, משא"כ בתפילה אין איסור אכילה (עכ"פ טעימה) ולכן אפי' היכא דמחויב להפסיק להתפלל באמצע הסעודה, אין התפילה הפסק לדעת הרא"ש והתוס' מאחר דליכא כאן איסור אכילה.

ולפיי"ז אמר רבינו דלכאורה בנידון דידן, דעשה נדר ואסור לו לאכול קודם אמירת התהילים, לכאורה הוה הפסק גם לדעת הרא"ש והתוס', ודינו כקידוש באמצע סעודתו.

אמנם בסימן פ"ט מבואר לגבי הדין אם התחיל לאכול קודם עלות השחר, פלוגתא במחבר האם צריך להפסיק סעודתו, ויעויין במג"א שם שמבאר דהמתירין להמשיך ולאכול, הוה גם היכא דהתחיל סעודתו באיסור, דהיינו לאחר עלוה"ש, עיי"ש,

ומוסיף דעכ"פ יהא מחויב לקרוא ק"ש, דאסור לאכול קודם ק"ש דהוי איסור דאורייתא.

ומשמע שם, דאין זה נקרא כלל הפסק, ולכאורה הרי אם מחויב הוא להפסיק לק"ש, הרי הוה זה הפסק גמור דלאכול קודם ק"ש אסור, וא"כ היה צריך להיות דינו כקידוש.

אלא אמר רבינו דבעינן אנו להוסיף ביאור בדברי הראשונים שם, דקידוש חשיב הפסק לא רק משום דאסור לאכול קודם קידוש גרידא, אלא משום דהסעודה הזאת שיושב ואוכל בה, טעונה קידוש בסעודה גופא, ואין הקידוש דבר צדדי, וא"כ חל על הסעודה הזאת דין הפסקה, שמחויב הוא להפסיק ולעשות סעודתו ויכול להמשיך רק באופן אחר לאחר שיקדש מקודם, משא"כ בק"ש אפי' שאיכא עליו איסור אכילה, אבל אינו מדיני הסעודה, רק איסור צדדי, ומשו"ה אין זה נקרא הפסק לדעת המחבר.

ולפיי"ז יוצא לנו, דבנידון דידן, דהאיסור נדר, אינו מדיני הסעודה, דלא נדר על סעודה זו באיזה שהוא אופן, אלא נדר על עצמו איסור אכילה, קודם שיאמר כמה פרקים, והוה איסור צדדי, וא"כ אין זה נקרא הפסק לדעת המחבר, שפוסק כדעת התוס' והרא"ש, ומשו"ה אין צריך לחזור ולברך ברכת המוציא.

הדפסת העלון לע"נ רבני טבריא:

רבה הראשי של טבריא, הצדיק החכם רבי חיים בן רבי יצחק סמאג'א זצ"ל

רבה הראשי של טבריא, הצדיק החכם רבי יעקב חי בן רבי ברוך זריהן זצ"ל

מייסד ת"ת ביבאס, הצדיק החכם רבי רפאל ביבאס זצ"ל

